

Bruselj, 26.6.2014
COM(2014) 388 final

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

**v zvezi s posvetovanjem o ribolovnih možnostih za leto 2015
v okviru skupne ribiške politike**

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

v zvezi s posvetovanjem o ribolovnih možnostih za leto 2015 v okviru skupne ribiške politike

UVOD

Ribolovne možnosti za leto 2015 bodo prvič določene v okviru nove skupne ribiške politike¹. Z določitvijo ribolovnih možnosti je treba prispevati k doseganju ciljev nove skupne ribiške politike. Ribolovne možnosti, določene v skladu s ciljem največjega trajnostnega donosa (NTD), bi morale v kombinaciji z drugimi instrumenti upravljanja iz nove skupne ribiške politike dolgoročno zagotoviti okoljsko trajnosten razvoj ribolovnih dejavnosti. Zagotoviti bi morale tudi njihovo skladno upravljanje za gospodarske in socialne koristi ter koristi zaposlovanja ter njihov prispevek k zanesljivi preskrbi s hrano.

Ribolovne možnosti je treba določiti v skladu s členom 2(2) uredbe o skupni ribiški politiki ter s ciljem postopne obnovitve in ohranjanja populacij staležev rib nad ravnmi biomase, ki omogočajo največji trajnostni donos. Cilj največjega trajnostnega donosa naj bi se dosegel do leta 2015, kjer je to mogoče, za vse staleže pa postopoma, vendar najpozneje do leta 2020. Ta cilj bo prispeval tudi k doseganju dobrega okoljskega stanja do leta 2020, kot je določeno v okvirni direktivi o morski strategiji² in skupni ribiški politiki.

Za doseg tega cilja bodo predlogi Komisije temeljili na tem, da se vpliv ribolovnih flot na staleže (ribolovna umrljivost) v najkrajšem izvedljivem časovnem okviru približa ravnem, ki so potrebne, da se lahko staleži obnovijo na ravni biomase, ki omogočajo največji trajnostni donos. Ko bo to doseženo, bo Komisija po potrebi predlagala ukrepe za nadaljnjo obnovo.

V letu 2015 bodo začele veljati tudi obveznosti iztovarjanja za določene vrste ribištva³. Ribolovne možnosti za staleže, za katere veljajo obveznosti iztovarjanja, je treba določiti ob upoštevanju, da ribolovne možnosti ne odražajo več iztovarjanja temveč ulove⁴. To seveda ne bi smelo ogroziti cilja največjega trajnostnega donosa ali voditi do povečanja ribolovne umrljivosti med ribolovom.

Komisija bo svoje predloge o ribolovnih možnostih utemeljila na najboljšem razpoložljivem znanstvenem mnenju Mednarodnega sveta za raziskovanje morja („International Council for the Exploration of the Sea“) ter Znanstvenega, tehničnega in gospodarskega odbora za ribištvo o doseganju največjega trajnostnega donosa. V predlogih Komisije glede staležev, za katere tako mnenje ni na voljo, se bo uporabil previdnostni pristop v skladu s členom 2(2) uredbe o skupni ribiški politiki. Mednarodni svet za raziskovanje morja je na zahtevo Komisije izdelal mnenje za okvir ocenjevanja dobrega okoljskega stanja staležev rib in lupinarjev, ki se izkoriščajo v komercialne namene (deskriptor št. 3 okvirne direktive o morski

¹ Uredba (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ribiški politiki in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1954/2003 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2371/2002 in (ES) št. 639/2004 ter Sklepa Sveta 2004/585/ES (UL L 354, 28.12.2013, str. 22).

² Direktiva 2008/56/ES, UL L 164, 25.6.2008, str. 19–40.

³ Ribolov malih pelagičnih vrst, ribolov velikih pelagičnih vrst, ribolov za industrijske namene, ribolov lososa in vrst, ki opredeljujejo ribištvo v vodah Unije v Baltskem morju (člen 15(1) Uredbe (EU) št. 1380/2013).

⁴ Člen 16(2) Uredbe (EU) št. 1380/2013.

strategiji)⁵. Opravljeno bo še dodatno delo, da se ugotovi, kako največji trajnostni donos prispeva k doseganju dobrega okoljskega stanja ter tako zagotavlja skladnost med skupno ribiško politiko in izvajanjem okvirne direktive o morskii strategiji.

V tem sporočilu so določena načela za predloge Komisije o ribolovnih možnostih za leto 2015⁶. Deležniki so vabljeni, da Komisiji do 30. septembra 2014 predložijo svoja stališča.

V členu 50 uredbe o skupni ribiški politiki je določeno, da Komisija vsako leto poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o napredku pri uresničevanju največjega trajnostnega donosa in stanju ribjih staležev. V tem sporočilu naj bi bila navedena tudi ta informacija.

NOVA SKUPNA RIBIŠKA POLITIKA IN PREDLOGI O CELOTNEM DOVOLJENEM ULOVU ZA LETO 2015

Upravljanje z večletnimi načrti

V okviru nove skupne ribiške politike je treba sprejeti večletne načrte. Vzpostavljena je bila medinstitucionalna projektna skupina, da bi našla rešitev za premik s sedanje medinstitucionalne mrtve točke ter omogočila razvoj in uvedba večletnih načrtov v okviru nove skupne ribiške politike. Projektna skupina je svoje delo končala aprila 2014 in o njem poročala institucijam EU.

Poročilo temelji na določbah o večletnih načrtih v novi skupni ribiški politiki. Načrti bi morali zagotoviti trden in trajen okvir za upravljanje, s katerim bi se zagotavljala trajnost ribištva z visokimi in stabilnimi donosi za ribiško industrijo, hkrati pa bi se upošteval ekosistemski pristop k upravljanju ribištva z zmanjšanjem negativih vplivov ribolovnih dejavnosti na morski ekosistem. Osrednji elementi načrtov so cilj največjega trajnostnega donosa in roki za doseganje tega cilja. Cilj največjega trajnostnega donosa bo izražen v obliki razponov in bi moral vključevati zaščitne referenčne točke ohranjanja. Sklepi v okviru načrtov morajo temeljiti na najboljšem razpoložljivem znanstvenem mnenju. Načrti bi morali omogočiti prožnost letnih sklepov o ribolovnih možnostih. Načrti bi morali po potrebi prav tako omogočiti, da se v zvezi z določenimi staleži sprejmejo alternativni ohranitveni ukrepi, kar bi bilo predmet regionalizacije. V primeru mešanega ribištva bi bilo treba v načrtih opredeliti vrste, ki spodbujajo ribištva, in zagotoviti, da se vsi staleži upravljajo v skladu s ciljem največjega trajnostnega donosa.

Komisija bo na podlagi tega poročila čim prej predlagala večletne načrte in na podlagi posodobljenega znanstvenega mnenja analizirala potrebo po prilagoditvi sedanjih predlogov za načrte. Komisija tudi razmišlja o novih predlogih, s katerimi bi nadomestila sedanje načrte obnove ali upravljanja, katerih cilji so bili že doseženi ali ki jih je treba zaradi prilagoditve novi skupni ribiški politiki nadomestiti.

Staleži z oceno največjega trajnostnega donosa

Cilj skupne ribiške politike je, da se do leta 2015, kolikor je mogoče, dosežejo ravni izkoriščanja največjega trajnostnega donosa. Zato namerava Komisija leta 2015 predlagati celotne dovoljene ulove, skladne z največjim trajnostnim donosom, in sicer za vse večjo skupino staležev, za katere so na voljo celovita ovrednotenja in ocene največjega trajnostnega

⁵http://www.ices.dk/sites/pub/Publication%20Reports/Advice/2014/Special%20Requests/EU_Draft_recommendations_for_the_assessment_of_MSFD_Descriptor3.pdf.

⁶ Za globokomorske staleže bi bilo treba sklic na leto 2015 razumeti kot sklic na obdobje 2015–2016, saj se ribolovne možnosti za te staleže določajo za dve leti.

donosa. Po zadnjih ocenah je bilo v to skupino vključenih 46 staležev primarnega pomena za EU v severovzhodnem Atlantskem oceanu in Baltskem morju (glej Prilogo I spodaj). Pri tem so se upoštevali podatki zadnjih treh let za Sredozemsko in Črno morje, ni pa znano število neocenjenih staležev na tem območju.

Zamuda, se pravi dosega cilja po letu 2015 (vendar ne pozneje kot leta 2020), bi bila sprejemljiva le, če bi doseganje cilja največjega trajnostnega donosa do leta 2015 resno ogrozilo socialno in gospodarsko trajnost zadevnih ribiških flot. To je skladno s prenovljeno skupno ribiško politiko.

Kadar obstajajo večletni načrti in so skladni z največjim trajnostnim donosom, jih bo Komisija še naprej uporabljala. Kadar se obstoječi načrti ne uporabljajo več (npr. ker ni bil dosežen cilj največjega trajnostnega donosa, ampak drug cilj), bo Komisija sprejela predloge za ribolovne možnosti na podlagi največjega trajnostnega donosa.

V okviru nove skupne ribiške politike je prednostna naloga poenostavitev upravljanja; Komisija bo proučila dodano vrednost upravljanja z omejevanjem ribolovnega napora kot dodatnim sistemom k celotnim dovoljenim ulovom. Instrumente upravljanja, ki ne zagotavljajo nobene dodane vrednosti k doseganju ciljev nove skupne ribiške politike, namerava umakniti.

Komisija bo za staleže, za katere je na voljo ocena največjega trajnostnega donosa in ki si jih deli s tretjimi državami ali ki se upravljajo prek regionalnih organizacij za upravljanje ribištva, skušala skleniti sporazum z zadevnimi parterji o istem pristopu.

Drugi staleži

Za primere, v katerih ni dovolj znanstvenih informacij za določitev teh ravni, bi bilo treba razmisliti o uvedbi približnih parametrov. V nadaljevanju je opredeljenih pet situacij. Komisija namerava v vseh primerih oblikovati predloge na podlagi znanstvenega mnenja in ne da bi ogrozila potrebo po ohranitvi teh staležev.

Staleži z razpoložljivimi podatki za določitev približkov največjega trajnostnega donosa

Ta kategorija staležev obsega staleže, za katere obstaja veliko podatkov, analitične ocene in napovedi glede trendov. Ponavadi je na voljo približek največjega trajnostnega donosa. Pristop za določitev celotnih dovoljenih ulovov bo podoben postopku pri staležih s celovito oceno največjega trajnostnega donosa.

Komisija namerava v bližnji prihodnosti nadalje oceniti potrebo in možnosti za povečanje znanja o teh staležih, da bi celovito ocenila največji trajnostni donos.

Staleži, za katere so na voljo trendi, ocenjeni z raziskavami, ali časovna zaporedja ulovov za namen določitve približkov največjega trajnostnega donosa

Mnenje Mednarodnega sveta za raziskovanje morja o teh staležih je le količinsko opredeljeno – ker ni ocene največjega trajnostnega donosa, so predlagane omejitve ulova. Komisija namerava za svoje predloge uporabiti posodobljeno mnenje Mednarodnega sveta za raziskovanje morja o teh staležih in proučiti stanje za vsak primer posebej ter pri tem upoštevati previdnostni pristop.

Komisija namerava za vsak stalež posebej v bližnji prihodnosti oceniti potrebo in možnosti za boljše poznavanje teh staležev, da bi lahko določila približke največjega trajnostnega donosa.

Domnevno stabilni staleži

Svet in Komisija sta se decembra 2013 dogovorila o tem, da bi bilo za 25 staležev zaželeno ohraniti nespremenjene ravni celotnih dovoljenih ulovov, razen če bi bilo v znanstvenem

mnenju navedeno, da je potrebna sprememba. V glavnem so to staleži, ulovljeni samo kot prilov ali z nizko stopnjo izkoriščenosti kvot, za katere ni popolnih informacij o stanju staleža in so manjšega gospodarskega pomena.

Staleži, za katere znanstveno mnenje ni na voljo

Kadar znanstvenega mnenja ni na voljo, bi bilo treba sistematično, vnaprej določeno in pregledno uporabljati previdnostni pristop v skladu s členom 2(2) uredbe o skupni ribiški politiki.

Globokomorski staleži

Svet bo leta 2014 določil ribolovne možnosti globokomorskih staležev za obdobje 2015–2016. Globokomorske staleže je treba zaradi občutljive narave nekaterih od teh staležev in globokomorskih organizmov upravljati trajnostno. Pri številnih staležih še vedno ni na voljo dovolj znanja in podatkov za znanstveno analizo. Obvezno je treba sistematično, vnaprej določeno in pregledno uporabljati previdnostni pristop v skladu s členom 2(2) uredbe o skupni ribiški politiki. Komisija bo pri oblikovanju predlogov ustrezno upoštevala zaveze iz resolucij ZN št. 61/105 iz leta 2006, št. 64/72 iz leta 2009 in št. 66/68 iz leta 2011 ter mednarodnih smernic Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo za upravljanje globokomorskega ribolova na odprtih morjih iz leta 2008.

Obveznost iztovarjanja celotnega ulova

Leta 2015 bo začela veljati obveznost iztovarjanja celotnega ulova za⁷:

- ribolov malih pelagičnih vrst (skuše, sleda, šura, sinjega mola, merjaščekve, sardona, srebrenke, sardele in papaline),
- ribolov velikih pelagičnih vrst⁸ (navadnega tuna, mečarice⁹, belega tuna, veleokega tuna, sinje in bele jadrovnice),
- ribolov za industrijske namene (kapelana, peščenke, norveškega moliča in drugih),
- ribolov lososa v Baltskem morju,
- najpozneje od 1. januarja 2015 za vrste, ki opredeljujejo ribolovne dejavnosti, in najpozneje 1. januarja 2017 za vse druge vrste, ki so zajete v ribištvo v Baltskem morju.

Države članice so na regionalni ravni sodelovale pri izvajanju obveznosti iztovarjanja. Parlament in Svet tudi pregledujeta predlog Komisije za uskladitev uredb o tehničnih ukrepih in nadzoru s pravili za obveznost iztovarjanja.

Pri določanju ribolovnih možnosti za zadevna ribištva se bo upoštevalo, da ribolovne možnosti ne odražajo več iztovarjanja temveč ulove. V te prilagoditve bodo morda vključene prilagoditve celotnih dovoljenih ulovov, kar bo odvisno od obsega podatkov o prejšnjih zavržkih in potrebe, da bi se izognili povečanju ribolovne umrljivosti.

⁷ Celoten ulov vrst, za katere veljajo omejitve ulova, oziroma v Sredozemskem morju tudi ulov vrst, za katere velja najmanjša velikost, kot je opredeljeno v Prilogi III k Uredbi (ES) št. 1967/2006 z dne 21. decembra 2006 o ukrepih za upravljanje za trajnostno izkoriščanje ribolovnih virov v Sredozemskem morju, spremembi Uredbe (EGS) št. 2847/93 in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1626/94 (UL L 409, 30.12.2006, str. 11).

⁸ Brez poseganja v mednarodne obveznosti.

⁹ V Sredozemskem morju, odvisno od mednarodnih obveznosti.

Komisija je Mednarodni svet za raziskovanje morja prosila, naj v ustrezne ocene staleža in napovedi ulovov vključi razpoložljive podatke o zavržkih v navedenih ribištvih. Mednarodni svet za raziskovanje morja bo razpoložljive podatke o zavržkih v bližnji preteklosti uporabljal samo, če so ti podatki potrjeni za uporabo v ocenah in mnenju za leto 2015. Po pričakovanjih naj bi se zato prilagodile ribolovne možnosti za staleže, zajete v obveznost iztovarjanja za leto 2015. Bistveno je, da ostanejo navedene prilagoditve združljive z doseganjem največjega trajnostnega donosa.

Nova skupna ribiška politika države članice spodbuja, naj izvajajo pilotske projekte za pripravo na obveznost iztovarjanja. To bi bilo treba narediti v okviru razpoložljivih ribolovnih možnosti. Za izboljšanje podatkov lahko države članice uporabijo nacionalno dostopne kvote v podporo pilotskim projektom. To bo koristilo ribolovnim možnostim po letu 2015.

V novi skupni ribiški politiki so določeni nekateri ukrepi za dodatno prožnost oziroma prilagodljivost, ki se lahko uporabi pri upravljanju staležev v ribištvih, za katera velja obveznost iztovarjanja¹⁰. V zvezi z ribolovnimi možnostmi so pomembne prilagodljivost kvot med posameznimi leti, prilagodljivost med vrstami (ulovi ene vrste se lahko pod določenimi pogoji vštejejo v kvote ciljne vrste), izjeme de minimis in izjeme na podlagi velike sposobnosti preživetja. Pri oblikovanju prihodnjih predlogov o ribolovnih možnostih se bodo upoštevale informacije o teh določbah o prilagodljivosti.

Sredozemsko morje

Cilj največjega trajnostnega donosa velja tudi za sredozemske staleže, ki se ne upravljajo s celotnimi dovoljenimi ulovi. Komisija in države članice pregledujejo, ali so cilji nacionalnih načrtov upravljanja, sprejeti v okviru uredbe za trajnostno izkoriščanje ribolovnih virov v Sredozemskem morju¹¹, skladni s ciljem največjega trajnostnega donosa. V nadaljevanju so navedeni trenutno sprejeti načrti ali načrti, ki so tik pred sprejetjem:

HRVAŠKA – vlečne mreže
HRVAŠKA – zaporne plavarice
CIPER – vlečne mreže
GRČIJA – zaporne plavarice
GRČIJA – vlečne mreže
FRANCIJA – vlečne mreže
FRANCIJA – vlečne mreže tipa „gangui“
FRANCIJA – obalne potegalke
ŠPANIJA – vlečne mreže
ŠPANIJA – zaporne plavarice

¹⁰ Člen 15 Uredbe EU št. 1380/2013.

¹¹ Uredba Sveta (ES) št. 1967/.

ŠPANIJA – potegalke odprtega morja v Murciji
ŠPANIJA – potegalke odprtega morja na Balearih
ŠPANIJA – potegalke odprtega morja v Cataluñi
ŠPANIJA – strgače v Andaluziji
ITALIJA – obkroževalne mreže (4 načrti)
ITALIJA – vlečne mreže (8 načrtov)
ITALIJA – potegalke odprtega morja v Liguriji – Toskani
SLOVENIJA – vlečne mreže
SLOVENIJA – zaporne plavarice
MALTA – vlečne mreže
MALTA – zaporne plavarice (2 načrta)

RAZVOJ STANJA STALEŽEV

V evropskih vodah Atlantskega oceana, v Severnem in Baltskem morju se je prekomerno izkoriščanje zmanjšalo. Za staleže z ocenami največjega trajnostnega donosa se je prekomerno izkoriščanje s 94 % staležev v letu 2003 zmanjšalo na 63 % v letu 2009 in na 41 % v letu 2012. Ocenjuje se vedno večji del staležev.

Število staležev, ki so glede na razpoložljive ocene ulovljeni na ravneh, ki ustrezajo največjemu trajnostnemu donosu, se je z le 2 v letu 2003 povečalo na 13 v letu 2009 in 27 v letu 2012 (Priloga Ia).

Število staležev s celovitimi ocenami največjega trajnostnega donosa se je s 34 v letu 2005 povečalo na 35 v letu 2009 in 46 v letu 2014. Zaradi novih metod, ki jih je Mednarodni svet za raziskovanje morja uvedel leta 2013, je bil s količinsko opredeljenim mnenjem v številnih staležih dosežen precejšen napredek, in sicer s 59 v letu 2003 na 71 v letu 2014.

Ob naglo naraščajočem številu ocenjenih staležev postaja jasno, da v Sredozemskem morju še vedno prevladuje prekomerno izkoriščanje, kot je prikazano v diagramih 1–3. Zato je treba hitro sprejeti učinkovite ukrepe za postopno odpravo prekomernega izkoriščanja.

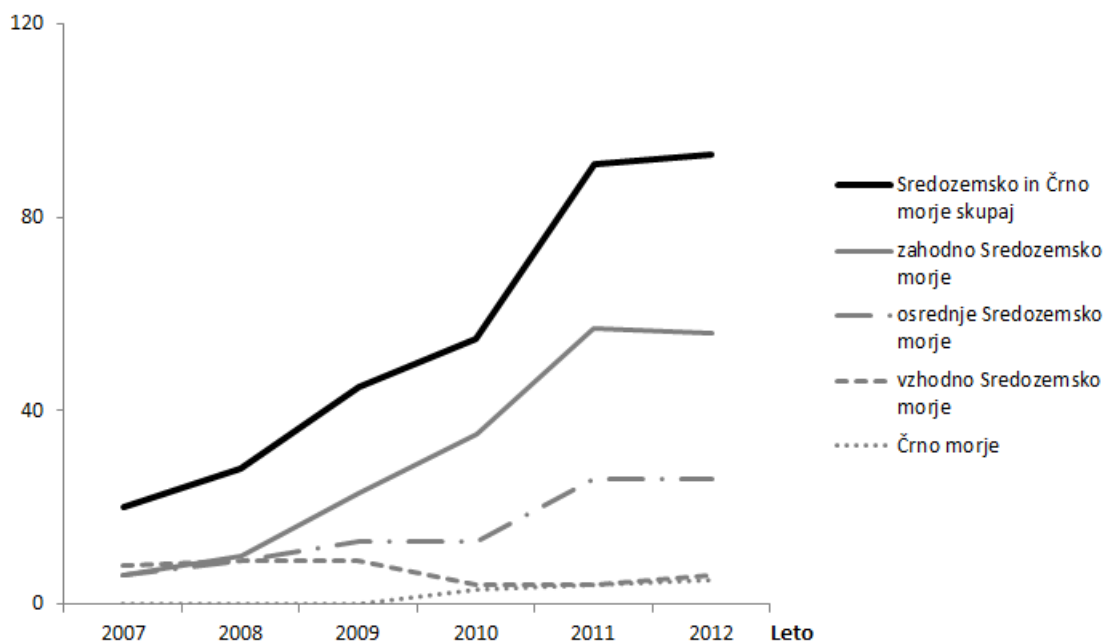

Diagram 1: Število staležev, katerih ocena stanja od leta 2007 do leta 2012 je znana, glede na posamezno podregijo Sredozemskega in Črnega morja.

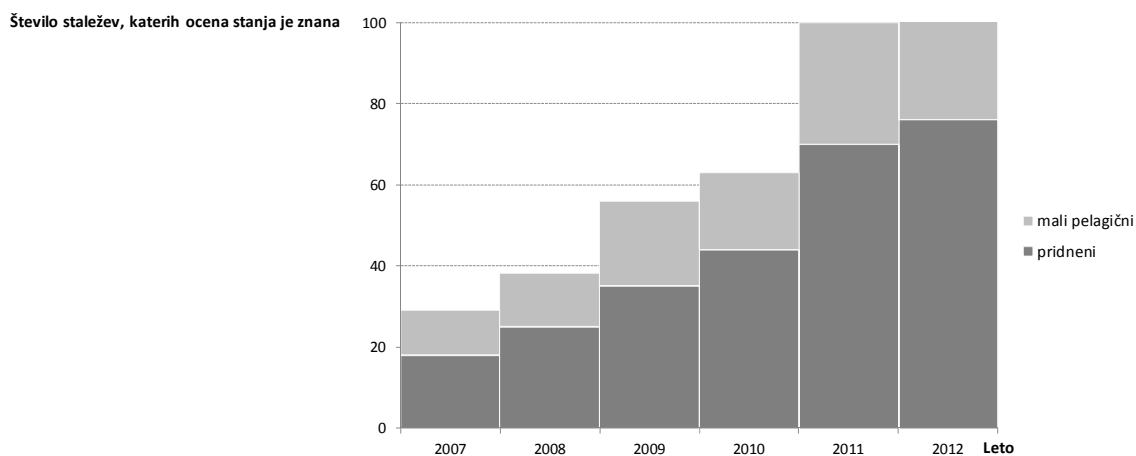

Diagram 2: Število staležev, katerih ocena stanja od leta 2007 do leta 2012 je znana, glede na posamezno vrsto ribištva v Sredozemskem in Črnem morju.

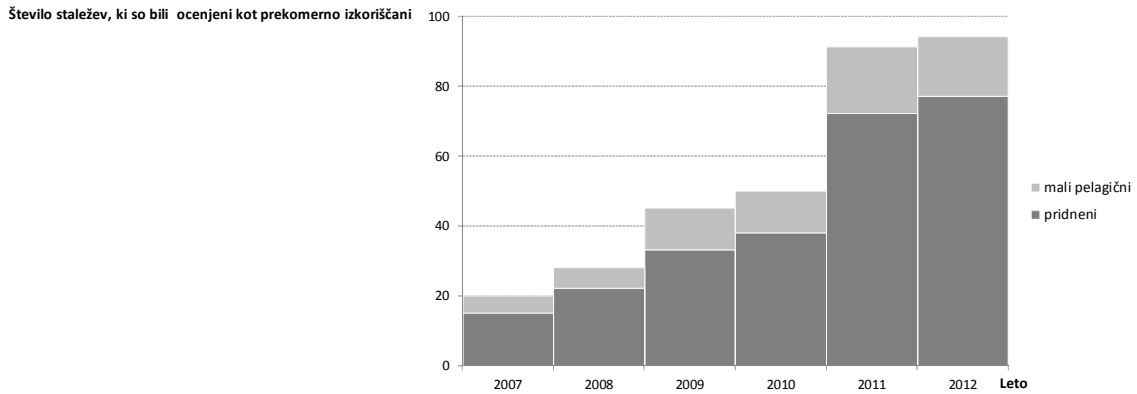

Diagram 3: Število staležev, ki so bili od leta 2007 do leta 2012 ocenjeni kot prekomerno izkoriščani, glede na posamezno vrsto ribištva v Sredozemskem in Črnem morju

Predhodna analiza je vključena v Prilogo Ic. Za nekatera območja je ocenjen le del virov. Kljub nedavnim izboljšavam je v Sredozemskem in Črnem morju neznani del še vedno velik.

V nadaljevanju je opisano sedanje poznavanje stanja drugih staležev rib po regijah¹².

Pelagični staleži v severovzhodnem Atlantskem oceanu

Večina staležev sleda (Severno morje, vode zahodno od Škotske, Irsko morje in Keltsko morje) se lovi na ravneh na meji ali v mejah največjega trajnostnega donosa. V vseh primerih so bili za leto 2014 določeni celotni dovoljeni ulovi v skladu z največjim trajnostnim donosom.

Stanje pa so je poslabšalo za nekatere druge staleže; tako sta zahodni šur in sled severozahodno od Irske prekomerno izkoriščana. Ferski otoki, Norveška in EU so glede skuše dosegle dogovor o trajnostnem upravljanju. V mnenju Mednarodnega sveta za raziskovanje morja za leto 2014 je bilo navedeno, da se lahko ta stalež precej poveča.

Severno morje, Skagerrak in Kattegat

Ribolov saja, morske plošče, vahnje in škampov v Skagerraku in kotlini Fladen grounds je na ravneh, skladnih z največjim trajnostnim donosom. Vsi drugi staleži se prekomerno izkoriščajo ali pa njihovo stanje ni znano.

Staleži trske v Severnem morju so kljub nedavnim povečanjem velikosti staleža in zmanjšanjem ribolovne umrljivosti le nekoliko nad mejno ravnijo biomase ter še vedno daleč od previdnostne ravni. Ribolovna umrljivost je še vedno nad ravnmi največjega trajnostnega donosa. Ravni zavržkov so se zmanjševale, vendar še vedno znašajo približno 25 % iztovarjanj. V Kattegatu je stalež trske še vedno izjemno nizek, zato so poleg nižjih celotnih dovoljenih ulovov in ribolovnega napora morda potrebni nadaljnji ukrepi.

Baltsko morje

Svet je upošteval skupno stališče direktoratom Baltskih držav članic na forumu BALTFISH o določitvi celotnih dovoljenih ulovov v skladu z znanstvenim mnenjem.

¹² Celotna analiza stanja staležev rib je za atlantske in bližnje vode na voljo na www.ices.dk, za vsa območja pa na <https://stecf.irc.ec.europa.eu>.

Ribolov sleda iz osrednjega Baltskega morja, sleda iz Botnijskega morja in papaline iz Baltskega morja so v skladu z največjim trajnostnim donosom. Vendar je v zadnjem mnenju navedeno, da raven ribolovne umrljivosti za stalež trske v zahodnem Baltskem morju po sedanjem načrtu še zdaleč ne dosega cilja največjega trajnostnega donosa. Vzhodni stalež trske se je razvil tako, da je nemogoče uporabiti sedanje modele ocenjevanja. Komisija bo leta 2014 predlagala nov večletni načrt za Baltsko morje.

Vode zahodno od Škotske, Irsko morje in Keltsko morje

Ravni nekaterih staležev belih rib, razen vahnje, v vodah zahodno od Škotske ostajajo nizke. Zavržkov je veliko in to bi bilo treba odpraviti. Države članice so razvile tehnične ukrepe za zmanjšanje umrljivosti trske in za izogibanje neželenemu ulovu, nekateri od teh ukrepov pa so omogočili dokazano manjši neželen ulov (npr. v Irskem morju). Še vedno pa se proučujejo drugi ukrepi in potrebnega je več dela.

Ribolovne možnosti v Keltskem morju so se zmanjšale, ker izginja učinek nekaterih nedavnih velikih obnov mladih rib. Ob upoštevanju mnenja o največjem trajnostnem donosu so se ribolovne možnosti trske in mola precej zmanjšale. Tudi vahnja je imela obdobje manjše obnove, težava pa so bili tudi zavržki. Pregledali so se ukrepi za selektivnost, ki so bili leta 2012 uvedeni v Keltskem morju, vendar se Znanstveni, tehnični in gospodarski odbor za ribištvo ni dokončno izrekel o prispevku navedenih ukrepov k ohranjanju.

Za vse staleže škampov, razen za eno funkcionalno enoto, vključno s Plitvino ježevcev, ki ima še naprej sezonsko (enomesečno) prepoved in poseben nižji celotni dovoljeni ulov, obstaja mnenje na osnovi največjega trajnostnega donosa.

Mednarodni svet za raziskovanje morja je zagotovil ocene največjega trajnostnega donosa za 18 staležev in podal mnenje, da je treba ribolovne možnosti za 14 staležev zmanjšati, in sicer dostikrat v veliki meri. Mnenja o največjem trajnostnem donosu so se upoštevala in so bila izvedena za 12 od teh staležev, kar se tiče ribolovnih možnosti za leto 2014.

Globokomorske vrste

Projekcije za večino globokomorskih staležev zaradi pomanjkanja podatkov niso na voljo. Za večino staležev nedavno mnenje Mednarodnega sveta za raziskovanje morja priporoča, da se ribolov zmanjša ali prepove povečanje njegovega obsega v obdobju 2015–2016, razen če obstajajo dokazi, da je trajnosten. Najbolj skrb zbujujoče je stanje oranžne sluzoglavke, globokomorskih morskih psov, okatega ribona in nekaterih staležev okroglonosega repaka. Mednarodni svet za raziskovanje morja navaja, da so številna ribištva, usmerjena na globokomorske vrste, mešana ribištva s sorazmerno velikimi prilovi neciljnih vrst. Pri določanju celotnih dovoljenih ulovov za ciljne vrste bi bilo treba upoštevati vpliv na vrste iz prilova.

Ibersko-atlantsko območje in Biskajski zaliv

Za Biskajski zaliv in ibersko-atlantske vode je na voljo malo ocen staležev. Izboljšujejo se staleži južnega osliča, krilatega romba in morske spake. Čeprav se je južni oslič dobro obnovil, je ta stalež še vedno prekomerno izkoriščen, dolgoročna trajnost staleža pa je ogrožena. Komisija je leta 2012 pregledala sisteme za evidentiranje ulova in ribolovnih naporov držav članic. Dogovorile so se o dodatnih ukrepih, nadzor pa se izboljšuje.

Za škampe v Kantabrijskem morju še vedno velja mnenje o prenehanju ribolova.

Sredozemsko in Črno morje

Generalna komisija za ribištvo v Sredozemlju ter Znanstveni, tehnični in gospodarski odbor za ribištvo sta med leti 2007 in 2012 opravila več kot 300 ocen. Število ocenjenih staležev se je z 29 v letu 2007 povišalo na 104 v letu 2012. Kljub temu pa je poznavanje še vedno omejeno, saj je celotno število komercialno izkoriščanih staležev precej višje.

Število ocenjenih staležev je višje v zahodnih in osrednjih delih bazena kot v vzhodnih. O stanju staležev južnih podregij je malo znanega.

Ravni izkoriščanja precej presegajo cilje največjega trajnostnega donosa. Od 97 staležev jih je bilo 91 % prekomerno izkoriščanih. Najpogosteje prekomerno izkoriščani pridneni staleži so evropski oslič, progasti bradač in dolgoostne rdeče kozice. Na splošno prekomerno izkoriščana staleža malih pelagičnih vrst sta sardela in sardon.

V Črnem morju je znano stanje 7 staležev, od katerih jih je 5 prekomerno izkoriščanih. Od staležev, ki se upravljajo z določitvijo celotnega dovoljenega ulova, je romb prekomerno izkoriščen, papalina pa se od leta 2007 trajnostno izkorišča.

Izrazito selivski staleži rib v Atlantskem oceanu in Sredozemskem morju

Med te staleže so vključeni navadni tun, beli tun, tropski tun, mečarica in jadrovnica, ki se ocenjujejo in upravljajo v okviru Mednarodne komisije za ohranitev tunov v Atlantiku (ICCAT).

Večina vrst tuna je dolgoživih in ocene se ne izvajajo vsako leto. Razpoložljive informacije o stanju ohranjanja različnih staležev se razlikujejo in še vedno obstaja več negotovosti. Iz najnovejših ocen (leto 2013) za atlantsko mečarico je razvidno, da se je stalež te ribe obnovil, po tem ko je bila v začetku 20. stoletja prekomerno izkoriščana. V letu 2013 je bilo ocenjeno tudi stanje severnoatlantskega belega tuna. Ravni ribolovne umrljivosti so pod ravnijo največjega trajnostnega donosa, čeprav je treba biomaso staleža še vedno obnoviti na ravni, ki omogočajo največji trajnostni donos.

V zadnjih nekaj letih se je povečal stalež navadnega tuna v vzhodnem Atlantskem oceanu in Sredozemskem morju. Pri ocenah obstaja precejšnja negotovost, toda zaradi izvajanja načrta Mednarodne komisije za ohranitev tunov v Atlantiku za obnovo staleža se je zmanjšala ribolovna umrljivost, za katero se zdaj ocenjuje, da naj bi bila pod ravnijo največjega trajnostnega donosa. Ulovi pri sedanji stopnji celotnega dovoljenega ulova bodo verjetno omogočili, da se bo stalež srednjeročno v celoti obnovil.

Spremembe gospodarskega položaja

V zadnjih nekaj letih se je gospodarska uspešnost flote EU na vseh območjih postopoma zvišala, in sicer z 1-odstotne neto stopnje dobička v letu 2008 na 6-odstotno v letu 2011. Čeprav so se stroški leta 2011 zaradi povišanja cen goriva povsod zvišali, so se prihodki povišali v večjem obsegu kot stroški. Leta 2011 je bilo ustvarjene 3,4 milijarde EUR bruto dodane vrednosti (+ 4 % v primerjavi z letom 2010), bruto dobiček je znašal 1,3 milijarde EUR (+ 7 %), neto dobiček pa je znašal 410 milijonov EUR (+ 22 %). Ribolovna flota EU je iztovorila manj, vendar je leta 2011 ustvarila višjo prvo prodajno vrednost. Zaradi velike raznovrstnosti flote EU pa se ta trend ni pojavil pri vseh delih flote.

Izkušnje s preходом na ribolov z največjim trajnostnim donosom

V nadaljevanju so pojasnjeni nekateri primeri prehoda na ribolov z največjim trajnostnim donosom.

Gospodarska uspešnost flot, odvisnih od trske, se je pri ribolovu trske v Baltskem morju precej izboljšala po izvajanju načrta upravljanja staleža trske, zaradi katerega se je ribištvo približalo stanju največjega trajnostnega donosa. Vzdrževala se je približno stabilna raven ulovov in obsegi staležev so se začeli povečevati, kar je povzročilo povečanje donosnosti. Stroški ribolova so se zmanjšali zaradi nižje porabe goriva in nižjih kapitalskih stroškov. Bruto dodana vrednost vzorčnih plovil se je od leta 2008 do leta 2011 povečala za več kot 40 %. Te flote so leta 2011 ustvarile šestkrat večji bruto dobiček kot leta 2008 oziroma 40 % večji dobiček kot leta 2009.

Za ribištvo morskega lista in morske plošče iz Severnega morja je prehod na največji trajnostni donos pomenil, da je večina flot lahko ostala donosnih, kljub temu da so se do leta 2011 stroški goriva povišali za 32%. To se je zgodilo, ker so se iztovarjanja morske plošče od leta 2008 do leta 2011 povečala za 51 %, medtem ko so se stroški, povezani z ribištvom, precej zmanjšali, ko so staleži postali obsežnejši.

Ribištvo morskega lista v zahodnem Rokavskem prelivu se je od leta 2009 izkoriščalo na ravni največjega trajnostnega donosa. Obseg staleža se je od tedaj do leta 2013 povečal za 16 %, ulovi pa za 24 %. Do leta 2011 so se povišale cene morskega lista in drugih vrst, na katere se nanaša ta načrt upravljanja. Možno je, da so se zaradi boljše stabilnosti ribištva precej izboljšale priložnosti za naložbe v flote.

ČASOVNI NAČRT

V nadaljevanju je predstavljen predviden časovni raspored dela.

Uredba o ribolovnih možnostih	Mnenje	Predlog Komisije	Morebitno sprejetje s strani Sveta
Staleži v Atlantskem oceanu, Severnem morju, na Antarktiki in drugih območjih	od konca junija do konca oktobra	oktobra	decembra
Baltsko morje	konec maja	avgusta	oktobra
Črno morje	konec oktobra	novembra	decembra
Globokomorsko območje	od maja do junija	septembra	novembra

SKLEPNA UGOTOVITEV

V tem sporočilu so bila prvič po začetku veljavnosti nove skupne ribiške politike navedena osnovna načela za določanje ribolovnih možnosti. Države članice, svetovalni sveti in deležniki so pozvani, naj razmislijo o navedenih usmeritvah ter Komisiji predložijo priporočila in predloge, s čimer bi se zagotovilo, da bi ribolovne možnosti za leto 2015 prispevale k doseganju ciljev nove skupne ribiške politike.

PRILOGA Ia – Znanstveno mnenje o staležih v severovzhodnem Atlantskem oceanu in sosednjih vodah¹³

Razpredelnica 1. Znanstveno mnenje o prekomernem izkoriščanju	Število staležev rib											
	Mnenje za leto:	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Staleži z ocenami NTD			34	23	32	33	35	39	35	38	41	46
Prekomerno izkoriščani staleži			32	21	30	29	30	28	22	18	16	19
Ribolov staleža na ravni NTD			2	2	2	4	5	11	13	20	25	27
% prekomerno izkoriščanih staležev			94%	91%	94%	88%	86%	72%	63%	47%	39%	41%

Razpredelnica 2. Znan. mnenje o stanju staležev in varnih biološ. mejah	Število staležev rib											
	Mnenje za leto:	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Zunaj varnih bioloških meja	30	29	26	26	26	28	27	22	19	14	17	17
Znotraj varnih bioloških meja	12	10	14	11	12	13	12	15	15	18	24	21
% staležev znotraj varnih bioloških meja	29%	26%	35%	30%	32%	32%	31%	41%	44%	56%	59%	55%
Stanje staležev ni znano zaradi pomanjkljivih podatkov	48	53	53	57	58	55	57	60	61	60	41	47
Staleži, katerih stanje ni znano, + ocenjeni staleži glede na varne biološke meje (*)	90	92	93	94	96	96	96	97	95	92	82	85
% staležev, katerih stanje ni znano	47%	42%	43%	39%	40%	43%	41%	38%	36%	35%	50%	45%

Varne biološke meje so primerne za uporabo člena 15(8) Uredbe 1380/2013.

¹³V mnenju so uporabljeni podatki in meritve, zbrani oziroma opravljene dve leti pred letom, na katero se mnenje nanaša.

Razpredelnica 3. Znanstveno mnenje o prenehanju ribolova (ali podobne besede)	Število staležev rib											
	Mnenje za leto:	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Znanstveno mnenje o prenehanju ribolova	24	13	12	14	20	18	17	14	11	8	11	12

Razpredelnica 4. Razlika med celotn. dovoljenimi ulovi in trajnostnimi ulovi	Presežek celotnega dovoljenega ulova v odstotkih glede na mnenje											
	Mnenje za leto:	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Presežek celotnega dovoljenega ulova nad trajnostnim ulovom (v %)	46%	49%	59%	47%	45%	51%	48%	34%	23%	11%	29%	35%

* V primerjavi z vedno večjim deležem staležev, ki so predmet količinsko opredeljenega mnenja.

Razpredelnica 5. Povzetek znanstvenih mnenj o ribolovnih možnostih	Število staležev rib											
	Mnenje za leto:	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Staleži, za katere je mogoče napovedati obseg staleža in ribolovno umrljivost	40	34	40	31	29	30	34	36	36	40	46	49
Staleži, za katere je na voljo količinsko opredeljeno znanstveno mnenje o ribolovnih možnostih	59	52	54	65	61	62	63	55	55	47	77	71
Staleži, za katere ni na voljo nobenega znanstvenega mnenja	31	40	39	29	35	34	33	42	40	44	9	14

Staleži, za katere je zagotovljeno mnenje, ki ni količinsko opredeljeno, niso vključeni v razpredelnico št. 5.

V to analizo niso vključeni: globokomorske vrste, vključno z lengom, morskim menekom in merjaščevko; celotni dovoljeni ulovi za prilove sleda; celotni dovoljeni ulovi, povezani z drugim sklepom o istem staležu (npr. saj v vodah severno od Škotske); celotni dovoljeni ulovi, ki so predmet izmenjave ribolovnih možnosti s tretjimi državami; celotni dovoljeni ulovi zunaj območja severovzhodnega Atlantskega oceana; celotni dovoljeni ulovi, pri katerih obstaja zakonsko neurejen ribolov istega staleža (npr. sinji mol pred letom 2006); staleži, za katere obstaja mnenje, ni pa določen celotni dovoljeni ulov (npr. atlantski morski pes); celotni dovoljeni ulovi, pri katerih se je kot osnovno orodje upravljanja uporabilo upravljanje napora (npr. peščenka). Kadar celotni dovoljeni ulov zajema dve vrsti, za kateri obstaja ocena (npr. krilati rombi, morska spaka, conii VII in VIII), se analiza nanaša na številčnejšo od obeh vrst, vključenih v celotni dovoljeni ulov.

Metoda za pridobitev teh informacij o evropskih vodah Atlantskega oceana se od prejšnjih izdaj tega poročila ni spremenila, čeprav so bili nekateri stolpci v posameznih letih drugače označeni, da bi izražali dejstvo, da so se podatki zbrali in meritve opravile dve leti pred letom, v katerem se mnenje izvaja.

Priloga Ib Stanje staležev glede na ribolov z največjim trajnostim donosom (v nadaljnjem besedilu: RNTD)¹⁴

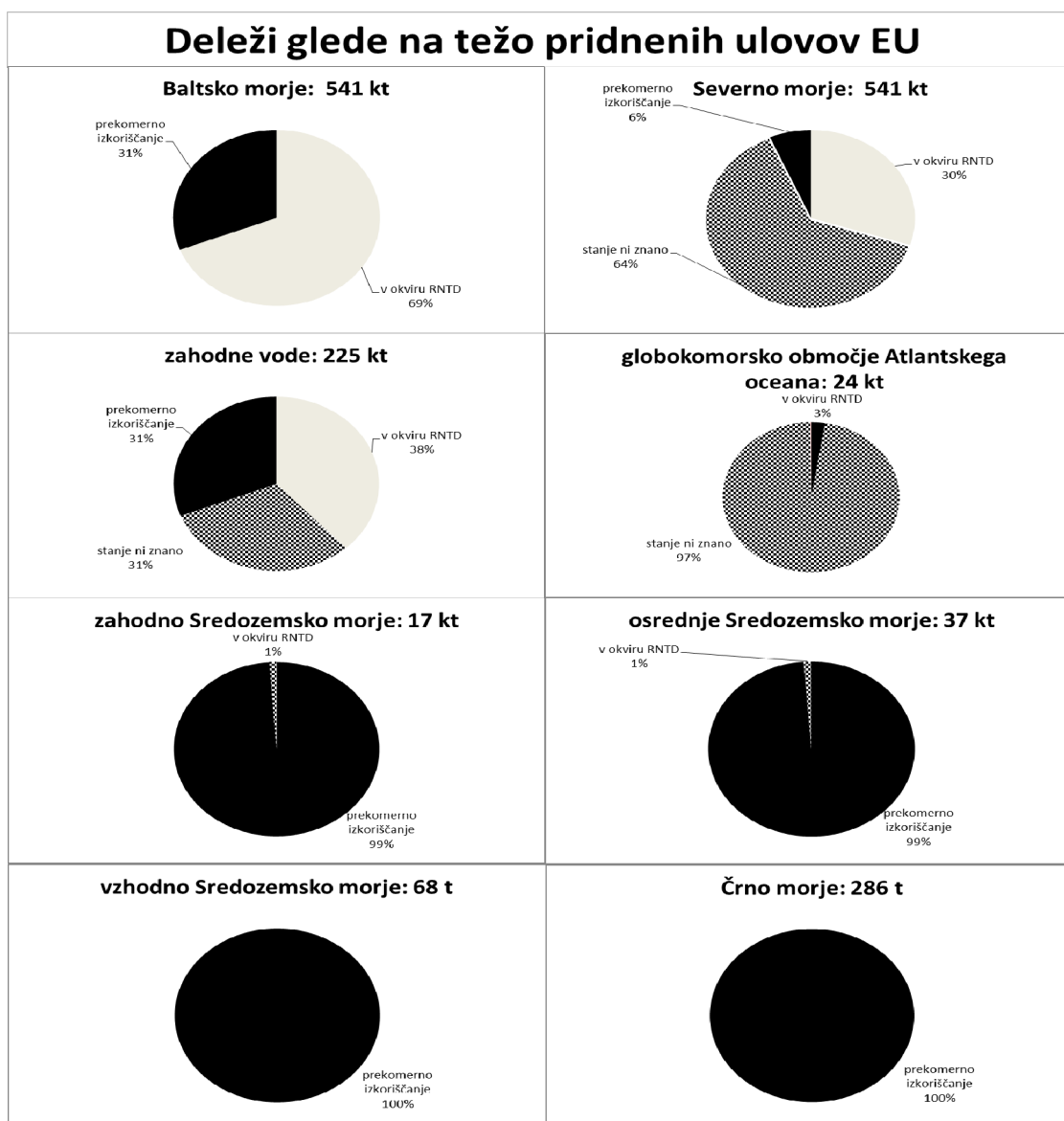

Diagram 1: Deleži glede na iztovorjeno težo pridnenih staležev EU, ki so bili ulovljeni na ravni RNTD ali pod to ravni (svetlo siva), nad ravni RNTD (= prekomerno izkoriščani) (črna) ali katerih stanje ni znano (karirasto). V Sredozemskem morju ni bil v celoti ocenjen delež ulovov, katerih stanje ni znano, vendar domnevno znaša od 70 do 85 % iztovarjanj. V naslovih oken so navedene ocene iztovarjanj (v tonah (t) ali kilotonah (kt)).

¹⁴Predhodna analiza. Komisija je zahtevala, naj Znanstveni, tehnični in gospodarski odbor za ribištvo opravi metodološki pregled.

Deleži glede na težo pelagičnih ulovov EU

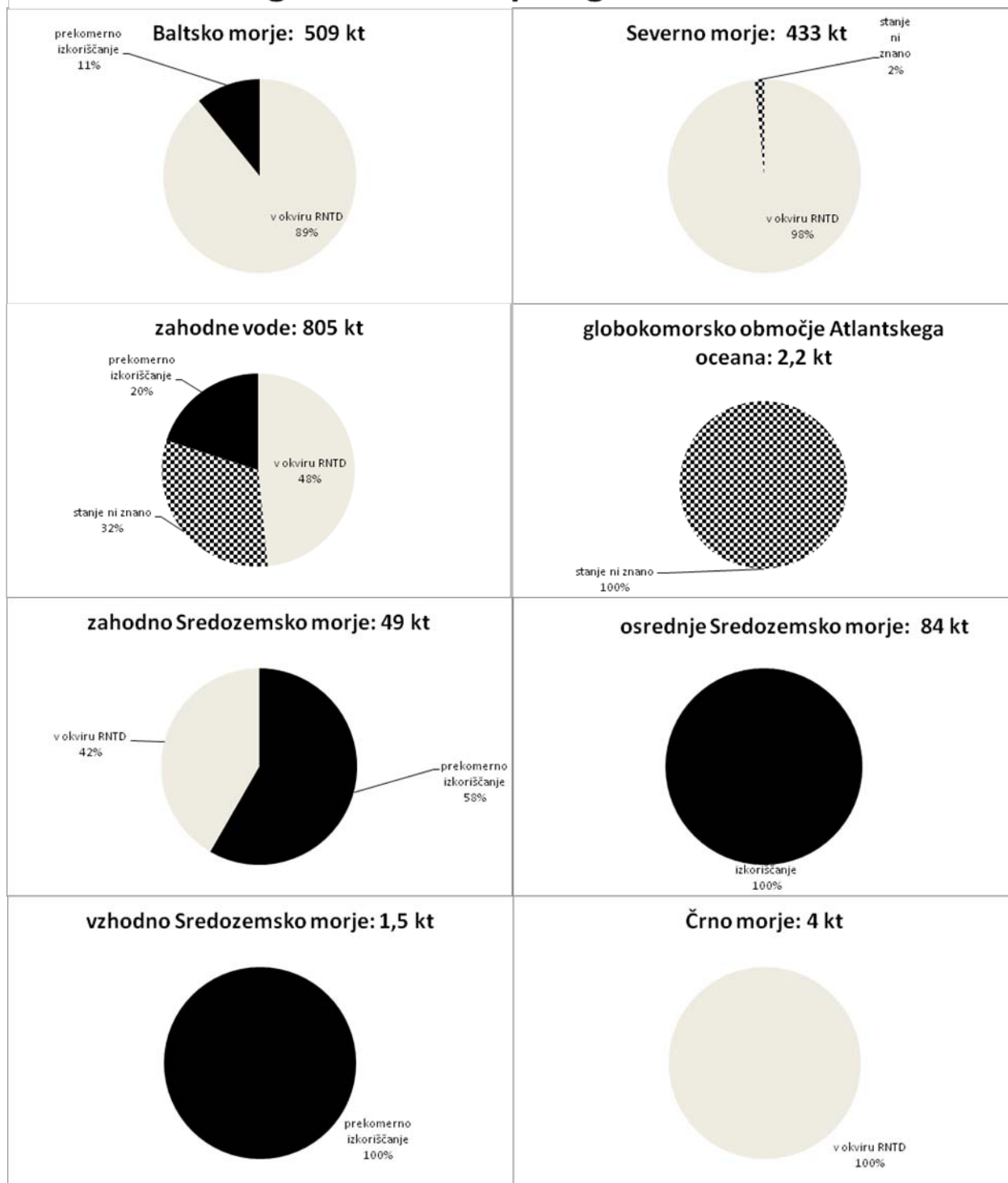

Diagram 2: Deleži glede na iztovorjeno težo pelagičnih staležev EU, ki so bili ulovljeni na ravni RNTD ali pod to ravni (svetlo siva), nad ravni RNTD (= prekomerno izkoriščani) (črna) ali katerih stanje ni znano (karirasto). V Sredozemskem morju ni bil v celoti ocenjen delež ulovov, katerih stanje ni znano, vendar domnevno znaša od 70 do 85 % iztovarjanj. V naslovih oken so navedene ocene iztovarjanj (v tonah (t) ali kilotonah (kt)).

Deleži glede na število pridnenih staležev

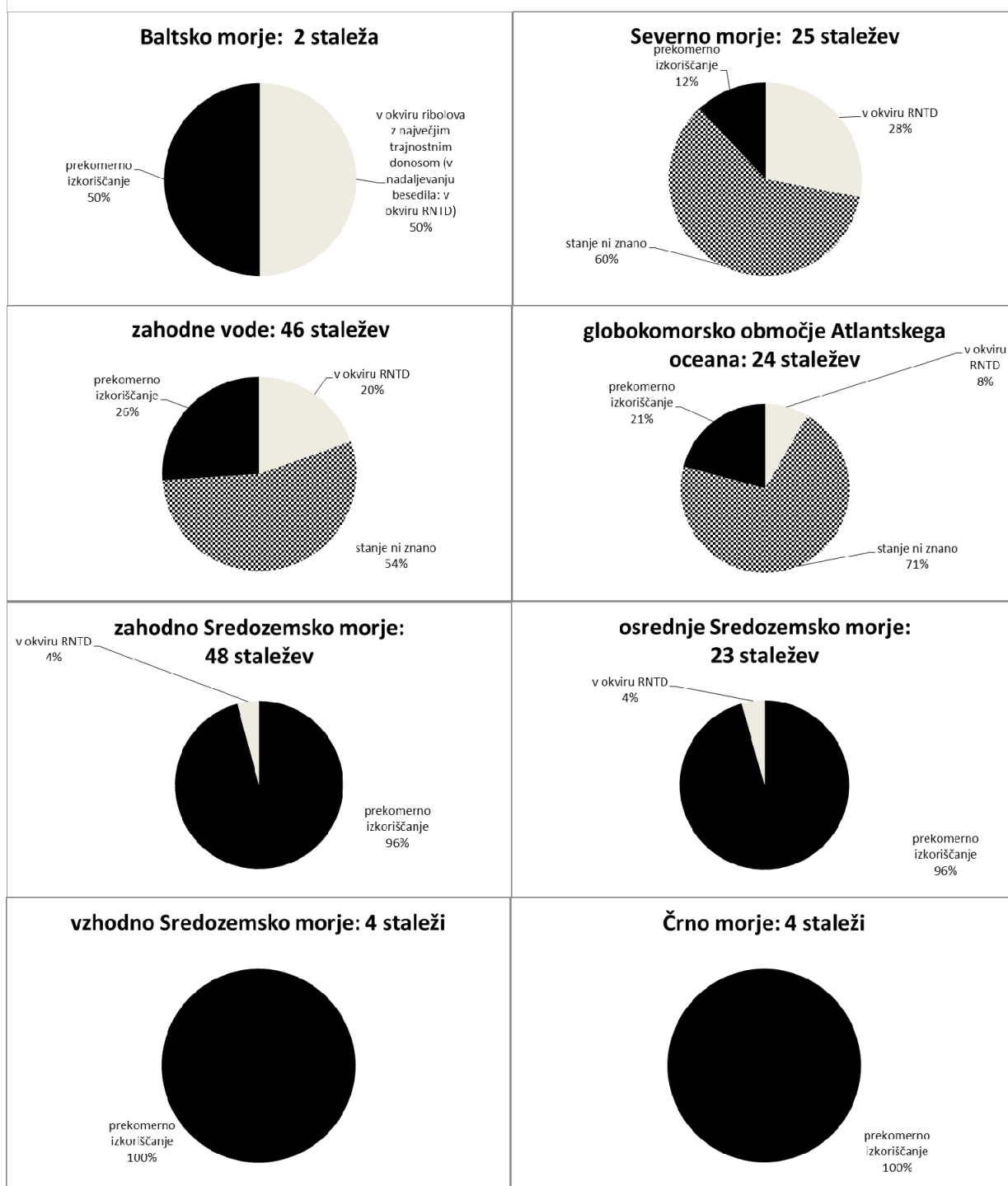

Diagram 3: Delež pridnenih staležev, ki so bili ulovljeni na ravni RNTD ali pod to ravniyo (svetlo siva), nad ravniyo RNTD (= prekomerno izkoriščani) (črna) ali katerih stanje ni znano (karirasto). V Sredozemskem morju ni bil v celoti ocenjen delež staležev, katerih stanje ni znano.

Deleži glede na število pelagičnih staležev

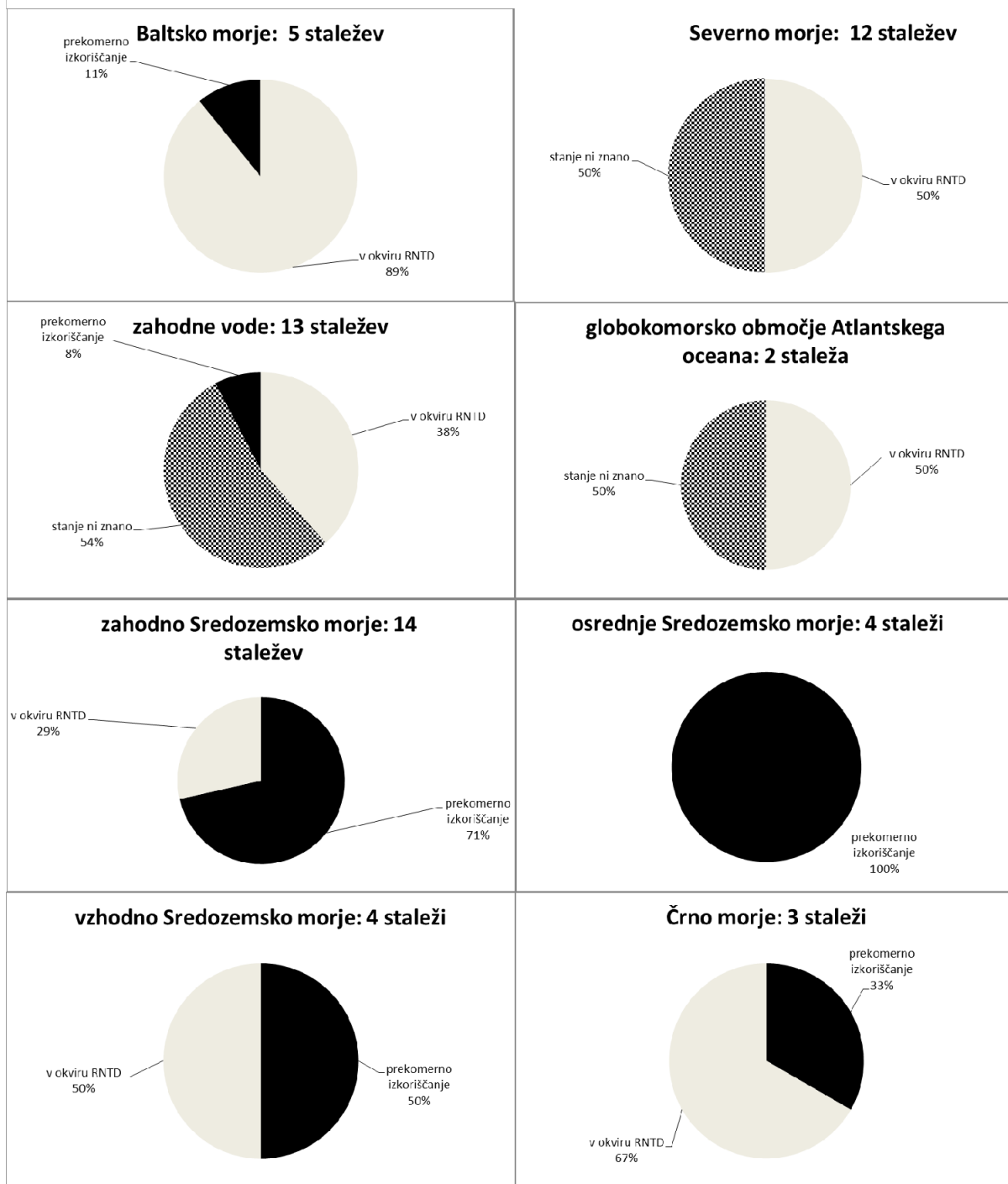

Diagram 4: Delež pelagičnih staležev, ki so bili ulovljeni na ravni RNTD ali pod to ravnijo (svetlo siva), nad ravnijo RNTD (= prekomerno izkoriščani) (črna) ali katerih stanje ni znano (karirasto). V Sredozemskem morju ni bil v celoti ocenjen delež staležev, katerih stanje ni znano.

V analizo v diagramih od 1 do 4 je zajeto leto z najnovejšimi podatki o ulovu. Za sredozemske staleže se šteje, da je stanje staleža znano do treh let po zadnji oceni.